

EUROPSKA KOMISIJA

Bruxelles, 24.6.2014
C(2014) 4342 final

JAVNA VERZIJA

Ovaj se dokument objavljuje isključivo u svrhu informiranja.

**Predmet: Državna potpora SA.38392 (2014/N) – Hrvatska
Poticaji za ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela**

Poštovana,

1. SAŽETAK

(1.) Evropska komisija ocijenila je hrvatske poticaje za ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela i drži tu potporu spojivom s Ugovorom o funkciranju Europske unije („UFEU“). Program se odobrava do 31. prosinca 2019.

2. POSTUPAK

(2.) Dana 26. veljače 2014. hrvatska su državna tijela dostavila obavijest o poticajima za ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela. Daljnja objašnjenja hrvatska su državna tijela dostavila 22. travnja 2014.

(3.) U okviru pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji taj se program potpore smatrao postojećom potporom i Komisija ga je kao takvog ispitala u skladu s postupkom predviđenim u Prilogu IV. poglavlju 2. stavku 1. točki c) (u okviru članka 16.) Ugovora o pristupanju¹. Program je trajao do 31. prosinca 2013.

¹ Vijeće Europske unije, *Ugovor o pristupanju: Ugovor o pristupanju Republike Hrvatske*, Bruxelles, 7. studenoga 2011., UU <http://delhrv.ec.europa.eu/files/file/articles-st14409.en11-1323455241.pdf>. Vidi i SA.35512 – Pravilnik o poticanju ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela, http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3 SA 35512.

Prof. dr. sc. Vesna PUSIĆ
Prva potpredsjednica Vlade RH i
ministrica vanjskih i europskih poslova
Trg N. Š. Zrinskog 7–8, 10000 Zagreb
REPUBLIKA HRVATSKA

3. OPIS MJERE

3.1. Cilj, pravna osnova, proračun, davatelj potpore i trajanje

- (4.) Program ima kulturne ciljeve i posebno je usmjeren na podršku proizvodnji audiovizualnih djela u Republici Hrvatskoj.
- (5.) Nacionalnu pravnu osnovu programa potpore čine a) Zakon o audiovizualnim djelatnostima (NN 76/07 i 90/11); b) Zakon o državnim potporama (NN 141/13 i NN 72/13) i c) propisi o poticanju ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela.
- (6.) Godišnji proračun², koji se financira iz proračuna opće države, iznosi 20 milijuna HRK (oko 2,6 milijuna EUR), a ukupni proračun za cijelokupno razdoblje iznosi 120 milijuna HRK (približno 15,7 milijuna EUR).
- (7.) Davatelj potpore jest Hrvatski audiovizualni centar.
- (8.) Program će trajati do 31. prosinca 2019. Potpore u okviru tog programa neće se dodjeljivati dok hrvatska državna tijela ne zaprime odobrenje Komisije iz ove Odluke.

3.2. Korisnici, uvjeti prihvatljivosti i postupak odabira

- (9.) Programom se podupire proizvodnjaigranih, animiranih i dokumentarnih filmova, televizijskih filmova i televizijskih serija, koji se u cijelosti ili djelomično proizvode u Republici Hrvatskoj i namijenjeni su javnom prikazivanju.
- (10.) Korisnici moraju biti društva za audiovizualnu proizvodnju koja su kao pravne osobe registrirane u Republici Hrvatskoj. Poduzetnici s poslovnim nastanom u EU-u ili unutar Europskoga gospodarskog prostora (EGP), čije je sjedište izvan Republike Hrvatske, smatraju se pravnim osobama registriranim u Republici Hrvatskoj ako ondje uspostave trajnu podružnicu ili agenciju. Ovaj se uvjet primjenjuje tek nakon odobravanja potpore.
- (11.) Da bi ispunio uvjet prihvatljivosti za dobivanje potpore, podnositelj je u zadnje tri godine prije datuma podnošenja prijave morao proizvesti najmanje jedno audiovizualno djelo (igrani, animirani ili dokumentarni film, televizijski film ili seriju). To je djelo moralo biti javno prikazano na najmanje jedan od sljedećih načina: komercijalnom distribucijom u kinima, emitiranjem na televiziji i/ili uvrštavanjem u program najmanje jednog međunarodnog filmskog ili televizijskog festivala³.
- (12.) Kad podnosi prijavu, mogući korisnik mora imati osigurano najmanje 70 % sredstava potrebnih za financiranje proizvodnje u Republici Hrvatskoj.
- (13.) Potpora se može dodijeliti samo za projekte koji u okviru kvalifikacijskog testa dobiju najmanje 12 bodova (od ukupno 34). Svrha je tog testa utvrditi kulturni sadržaj djela (A), doprinos ljudskih potencijala Republike Hrvatske i drugih država EGP-a (B) te iskorištenost hrvatskih produkcijskih potencijala⁴ (C). U svakoj od tih

² Konverzije u ovoj Odluci temelje se na tečaju 1 HRK = 0.130483 EUR na dan 26. ožujka 2014.

³ Propisima je obuhvaćen niz odstupanja od tog zahtjeva u slučaju da je osnivač ili direktor društva podnositelja (ali ne i samo društvo podnositelj) sudjelovao u proizvodnji takvog djela, u slučaju da je društvo podnositelj pružilo uslugu proizvodnje za takvo djelo ili u slučaju da društvo podnositelj umjesto toga ima iskustva u pružanju usluga proizvodnje za audiovizualne reklamne spotove.

⁴ Na temelju postotka dana snimanja/proizvodnje u Hrvatskoj i na temelju angažiranja hrvatskih pružatelja usluga za producijske troškove učinjene u Hrvatskoj. Da bi se postignuo najmanji broj bodova u kategoriji C, bodovi se ne moraju ostvariti na temelju lokacija snimanja/proizvodnje, bez

triju kategorija mora se postići rezultat od najmanje 4 boda (od ukupno 12 u kategorijama A i B te ukupno 10 u kategoriji C). Projekt treba dobiti prolaznu ocjenu na testu, ali ne postoje nikakve pogodnosti za projekte s većim brojem bodova niti se tretman prema projektima razlikuje ovisno o tome ima li određeni projekt bolji ili lošiji rezultat u odnosu na drugi projekt.

- (14.) Da bi se ispunio uvjet prihvatljivosti za dobivanje potpore, trošak proizvodnje u Hrvatskoj mora iznositi najmanje 2 milijuna HRK (oko 261 000 EUR) zaigrani film, 300 000 HRK (oko 39 000 EUR) za dokumentarni film, 500 000 HRK (oko 65 000 EUR) za animirani film, 1 milijun HRK (oko 130 000 EUR) za televizijski film i 750 000 HRK (oko 98 000 EUR) po epizodi televizijske serije. Ta zahtijevana minimalna razina proizvodne djelatnosti u Hrvatskoj ne smije premašivati 50 % ukupnog proračuna proizvodnje.
- (15.) U slučaju da se audiovizualno djelo u cijelosti proizvodi u Republici Hrvatskoj, najmanje 50 % glumačkih i drugih djelatnika angažiranih u njegovoj proizvodnji moraju biti građani Republike Hrvatske ili drugih država EGP-a. U slučaju da se djelo djelomično proizvodi u Republici Hrvatskoj, najmanje 30 % glumačkih i drugih djelatnika angažiranih u njegovoj proizvodnji u Republici Hrvatskoj moraju biti građani Hrvatske ili drugih država EGP-a.
- (16.) U slučaju da se prijava podnosi za potporu veću od 4 milijuna HRK (oko 522 000 EUR) (vidi i stavak 21.), u svakoj od glavnih proizvodnih djelatnosti (scenografija, produkcija, kamera, kostimografija, šminka i protetika, akrobacije) mora biti angažiran jedan hrvatski pripravnik (hrvatski državljanin ili rezident). Taj je uvjet, koji se primjenjuje samo u slučaju iznimno visokih iznosa potpore, određen u cilju poticanja (dalnjeg) razvoja tehničkih i stručnih vještina u Hrvatskoj zahvaljujući prijenosu znanja koji je svojstven pripravnistvu.
- (17.) Povjerenstvo razmatra prijave i ocjenjuje jesu li uvjeti za dodjelu bespovratnih sredstava ispunjeni. Povjerenstvo je sastavljeno od pet članova: jednog člana iz Ministarstva kulture, dvoje članova iz Hrvatske udruge producenata, jednog člana iz Ministarstva financija i jednog člana iz Hrvatskog audiovizualnog centra. Članove imenuje ministar kulture na razdoblje od dvije godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja.
- (18.) Odluke se donose prema redoslijedu kojim su zahtjevi zaprimljeni.

3.3. Oblik i iznos potpore, prihvatljivi troškovi i intenzitet potpore

- (19.) Potpora se pruža u obliku izravnih bespovratnih sredstava.
- (20.) Iznos bespovratnih sredstava izračunava se kao postotak (20 %) troškova proizvodnje u Hrvatskoj. Prihvatljivi su svi troškovi koji se odnose na robu i usluge kupljene u vezi s proizvodnjom audiovizualnog djela.
- (21.) Bespovratna sredstva mogu iznositi do 4 milijuna HRK (oko 522 000 EUR). Hrvatski audiovizualni centar može za filmove čiji ukupni troškovi proizvodnje premašuju 20 milijuna HRK (oko 2,6 milijuna EUR) odobriti bespovratna sredstva u iznosu većem od 4 milijuna HRK, razmjerno ukupnim dostupnim sredstvima.

obzira na to što se može očekivati da će većini podnesenih zahtjeva za potporu u okviru ovog programa (koji se temelji na proizvodnoj djelatnosti unutar Hrvatske) određeni broj bodova biti dodijelen na temelju tog kriterija. Osim toga dodjelom bodova unutar kategorije C producenti se ne dovode u situaciju da više od 50 % proračuna proizvodnje potroše u Hrvatskoj.

- (22.) Ni u kojem se slučaju, pri izračunu bespovratnih sredstava, u obzir ne mogu uzimati teritorijalni troškovi koji premašuju 80 % ukupnog proračuna proizvodnje.
- (23.) Potpora se može kombinirati s drugim potporama. Najveći kombinirani intenzitet potpora iznosi 50 % proračuna proizvodnje, odnosno 60 % u slučaju međunarodnih (prekograničnih) koprodukcija. U slučaju teških⁵ audiovizualnih djela i audiovizualnih djela niskoga proračuna⁶ najveći kombinirani intenzitet potpora može iznositi do 80 % ukupnog proračuna proizvodnje.

3.4. Filmska baština i transparentnost

- (24.) Na službenom web-mjestu objavljuje se sljedeće: potpuni tekst odobrenog programa potpore i njegove provedbene odredbe, ime korisnika potpore, naziv i narav projektne djelatnosti za koju je dodijeljena potpora, iznos potpore i intenzitet potpore izražen kao udjel u ukupnom proračunu projekta. Ti će se podatci čuvati najmanje deset godina i bit će dostupni javnosti.
- (25.) Komunikacijom o kinematografiji od 2013.⁷ države članice pozivaju se da potiču i podupiru producente u tome da primjerak filma za koji je dodijeljena potpora, u cilju njegova očuvanja i posebne nekomercijalne uporabe usuglašene s nositeljima prava, pohrane u ustanovi za filmsku baštinu koju odredi davatelj potpore.
- (26.) Hrvatska državna tijela napomenula su da s dostavljenim programom nisu povezane odredbe o filmskoj baštini.

4. OCJENA MJERE

4.1. Postojanje državne potpore

- (27.) Prema članku 107. stavku 1. UFEU-a, „[o]sim ako je Ugovorima drukčije predviđeno, svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku kojim se narušava ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj, nespojiva je s unutarnjim tržištem u mjeri u kojoj utječe na trgovinu među državama članicama“.
- (28.) Program financira Ministarstvo kulture Republike Hrvatske sredstvima iz državnog proračuna.

⁵ Teško ili zahtjevno audiovizualno djelo definirano je (čl. 3. konsolidirane inačice Zakona o audiovizualnoj djelatnosti) kao sljedeće:

„djelo posebne umjetničke i/ili kulturne vrijednosti za nacionalnu ili europsku filmsku umjetnost koje pridonosi kulturnoj raznolikosti i pluralizmu umjetničkog izraza. Teško ili zahtjevno audiovizualno djelo je osobito:

- djelo visoke kvalitete, ili kreativnog rizika ili eksperimentalni film, koje iz bilo kojeg razloga nije komercijalno isplativo, odnosno kojemu je otežan pristup financiranju,
- djelo zahtjevne tematike važne za kulturni cilj koji nije komercijalno održivo,
- prvi ili drugi film nekog redatelja, dokumentarni film, kratki film i slično.“

⁶ Audiovizualno djelo niskoga proračuna definirano je (čl. 3. konsolidirane inačice Zakona o audiovizualnoj djelatnosti) kao „svako djelo čiji troškovi proizvodnje ne premašuju prosječne troškove audiovizualnog djela u njegovoj kategoriji (cjelovečernjiigrani film, kratkiigrani film, cjelovečernjidakumentarni film, kratkidokumentarni film, animirani film, eksperimentalni film) koje je pretežito finansirano iz javnih sredstava Republike Hrvatske u zadnje tri godine.“

⁷ Komunikacija Komisije o državnoj potpori za filmove i ostala audiovizualna djela, Službeni list Europske unije, 15.11.2013., C 332, str. 1–11.

- (29.) Program je selektivne naravi, a ciljani korisnici jesu društva za proizvodnju audiovizualnih djela. U skladu s tim država stavlja određene poduzetnike i proizvodnju određene robe u povoljniji položaj, što može dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja.
- (30.) S obzirom na to da se audiovizualnim djelima trguje na međunarodnoj razini, finansijska prednost osigurana korisnicima u okviru tog programa može utjecati na trgovinu i tržišno natjecanje među državama članicama.
- (31.) Mjera se stoga smatra državnom potporom u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, pa se mora ispitati njezina spojivost s unutarnjim tržištem.

4.2. Spojivost s unutarnjim tržištem

(32.) Komunikacijom Komisije o državnoj potpori za filmove i ostala audiovizualna djela (Komunikacija o kinematografiji 2013., vidi bilješku 7) predviđeni su u okviru članka 107. stavka 3. točke (d) UFEU-a posebni propisi za ocjenu spojivosti državne potpore za filmove i ostala audiovizualna djela. Potpora se može opravdati ako se programom poštaju a) načelo opće zakonitosti i b) posebni kriteriji spojivosti navedeni u Komunikaciji o kinematografiji (u točki 52.).

4.2.1. Opća zakonitost

- (33.) Prema načelu opće zakonitosti uvjeti prihvatljivosti i kriteriji za dodjelu ne smiju sadržavati klauzule koje su u suprotnosti s UFEU-om u područjima izvan državnih potpora. To uključuje osiguranje poštovanja načela UFEU-a o zabrani diskriminacije na temelju državljanstva, slobodnom kretanju robe, slobodnom kretanju radnika, slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i slobodnom kretanju kapitala (članci 18., 34., 36., 45., 49., 54., 56. i 63. UFEU-a).
- (34.) U skladu s prethodno navedenim načelima potpora u okviru tog programa može se dodijeliti poduzetnicima koji poslovni nastan imaju u jednoj državi članici, a u drugoj državi članici posluju preko stalne podružnice ili agencije. Ovaj se uvjet primjenjuje tek nakon odobravanja potpore.
- (35.) Štoviše, uvjeti prihvatljivosti povezani sa zapošljavanjem kadra (glumci i drugi djelatnici angažirani u proizvodnji) prošireni su na građane drugih država EGP-a. Zahtjev za angažiranje hrvatskih rezidenata kao pripravnika, koji se primjenjuje u slučaju dodjele iznimno visokih iznosa potpore, ne smatra se diskriminacijom na osnovi državljanstva. Taj zahtjev proizlazi iz kulturnih i obrazovnih ciljeva povezanih s (dalnjim) razvojem vještina u Hrvatskoj i doprinosom prijenosu znanja i stručnosti.
- (36.) Poticaj za filmsku proizvodnju izračunava se kao postotak troška proizvodnje u Hrvatskoj. U takvom slučaju država članica može u okviru kriterija prihvatljivosti programa zahtijevati minimalnu razinu teritorijalne potrošnje koja ne premašuje 50 % ukupnog proračuna proizvodnje. Programom se utvrđuje, kao uvjet prihvatljivosti, niz minimalnih razina proizvodne djelatnosti na državnom području (stavak 14.). Kvalifikacijski test sadržava u kategoriji (C) i niz kriterija s teritorijalnom poveznicom (vidi stavak 13. i bilješku 4). Ni jednim od tih kriterija prihvatljivosti producenti se ne potiču na to da potroše više od 50 % proračuna proizvodnje u Hrvatskoj. Osim toga, na temelju Komunikacije o kinematografiji, teritorijalna

poveznica ni u kojem slučaju ne može premašivati 80 % ukupnog proračuna proizvodnje. Hrvatska državna tijela poštju to ograničenje.

(37.) Stoga su uvjeti hrvatskog programa, u smislu opće zakonitosti, u skladu s odredbama Komunikacije o kinematografiji.

4.2.2. Posebno ocjenjivanje na temelju točke 52. Komunikacije o kinematografiji

(38.) U skladu s Komunikacijom o kinematografiji države članice moraju osigurati da potpora bude usmjerena na kulturni proizvod, u skladu s njezinim nacionalnim kriterijima i na temelju učinkovita postupka provjere u cilju izbjegavanja očite pogreške. U skladu s načelom supsidijarnosti zadatak je Komisije ograničen na to da provjeri raspolaže li država članica odgovarajućim učinkovitim mehanizmom za provjeru, bilo utvrđivanjem kulturnih kriterija bilo zasnivanjem potpore na kulturnom profilu koji treba ispuniti za sve projekte koji se prijavljuju za potporu. Prema dostavljenom programu kulturni se karakter projekata utvrđuje na temelju popisa kriterija u okviru kvalifikacijskog testa, pri čemu treba postići minimalni rezultat za ispunjenje uvjeta prihvatljivosti za potporu (vidi stavak 13.).

(39.) Intenzitet ili kombinirani intenzitet potpore načelno mora biti ograničen na 50 % proračuna proizvodnje; veći intenziteti mogući su u slučaju prekograničnih koprodukcija koje financira više država članica (intenzitet potpore do 60 %), teških audiovizualnih djela i koprodukcija sa zemljama s popisa DAC-a u okviru OECD-a. Intenziteti u okviru programa (stavak 24.) poštjuju ta ograničenja. Hrvatska državna tijela definirala su teška audiovizualna djela u skladu s Komunikacijom o kinematografiji.

(40.) Prema Komunikaciji o kinematografiji nije dopuštena potpora za posebne produkcijske djelatnosti, osim pisanja scenarija, razvoja, distribucije ili promidžbe. Jedan od kriterija u kategoriji C u okviru kvalifikacijskog testa odnosi se na lokaciju snimanja filma, što se smatra posebnom produkcijskom djelatnošću, no dodjelom bodova po stavkama filmskog proračuna u okviru kvalifikacijskog testa ne ugrožava se neutralan učinak potpore (vidi bilješku 4). Komisija stoga smatra da se hrvatskim programom potpore poštjuju zahtjevi Komunikacije o kinematografiji.

(41.) Potporu treba dodjeljivati transparentno. Hrvatska državna tijela to su zajamčila Komisiji, kako je opisano u stavku 25.

4.2.3. Zaključak

(42.) Komisija stoga zaključuje da se program potpore smatra državnom potporom u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, ali se u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (d) UFEU-a može smatrati spojivim s unutarnjim tržištem.

5. ZAKLJUČAK

(43.) Komisija je stoga odlučila neuložiti prigovor dostavljenom programu poticaja za ulaganje u proizvodnju audiovizualnih djela jer je spojiv s unutarnjim tržištem u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (d) UFEU-a. Izmijenjeni program odobrava se do 31. prosinca 2019.

(44.) Komisija podsjeća hrvatska državna tijela na to da dostave godišnja izvješća o provedbi programa potpore.

(45.) Komisija podsjeća hrvatska državna tijela i na to da je u skladu s člankom 108. stavkom 3. UFEU-u obavijeste o svim planovima za izmjenu programa ili uvođenje novog programa.

Ako ovaj dopis sadržava povjerljive informacije koje se ne smiju otkriti trećim osobama, molimo vas da obavijestite Komisiju u roku od petnaest radnih dana od datuma primitka. Ako Komisija u tom roku ne primi obrazložen zahtjev, smatraće se da pristajete na otkrivanje sadržaja trećim osobama i objavu cijelog teksta dopisa na izvornom jeziku na internetskim stranicama: <http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>.

Svoj zahtjev uputite kodiranom porukom e-pošte na adresu stateaidgreffe@ec.europa.eu, preporučenom poštom ili telefaksom:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Greffe
1049 Brussels
Belgium

Broj telefaksa: +32 2 29 61242

S poštovanjem

Za Komisiju

Joaquín ALMUNIA
Potpredsjednik